

SLOVENSKI NAROD

čitalja vsak dan po pojdini, iznosnički nadalje in prazniki. — Izserati: do 30 pett. & 2 D. do 100 vrst 2-30 p. večji izserati pett vrsta 4 D; notice, poslano, izjave, reklame, preklici beseda 2 D. — Popust po dogovoru. — Izserati davek poseben. — „Slovenski Narod“ velja letno in Jugoslaviji 240 D, za iznosničko 420 D

Upravljanje: Knalova ulica štev. 5, prizlajo. — Telefon stev. 304.

Uredništvo: Knalova ulica štev. 5, I. nadstropje. — Telefon stev. 34.

Poštnina plačana v gotovini.

Češkoslovaška vladna kriza

Češkoslovaška vlada je demisijonala in posle je prevzela nova vlada, ki je sestavljena razen vnanjega in finančnega ministra iz uradnikov. Uradniški kabinet je sedaj zamenjal parlamentarno vlado.

Kriza je neposredno sprožila bolezni ministarskega predsednika Švehle: ta ima oditi za več mesecev na jug na bolezniški dočas, da si popravi zdravje, namestovati pa bi ga imel železniški minister Bechyne, eden glavnih voditeljev češke socialnodemokratske stranke. Toda Bechyne ni moral prevzeti tako odgovornega in kočljivega posla, kakor je predsedstvo vlade, zato je prišlo do krize.

Socialnodemokratska stranka se je namreč kašča sedaj prilegla oddaljevanju od ostale vladne koalicije s tem, da zastopa glede nadaljnega parlamentarnega dela kakor tudi glede podrobnosti v aktualnih zakonskih predlogih povsem svoje stališče. Vodilni član stranke, ki se nahaja do ostalih vladnih strank v opozicionalnem razmerju, pač res ne more voditi predstava in določati delovnega programa.

S krizo Švehlove vlade se odpira za Češkoslovaško morda doba večje notranje krize, ki se morda dalje časa ne bo mogla zadovoljivo rešiti. Sprožila jo je direktno ali indirektno, češka socialnodemokratična stranka, ki je doslej zvesto sodelovala z ostalimi češkimi strankami v petki in po zadnjih volitvah v Šekri v vladi. Vsaka vlada, ki sestoji iz tako široke koalicije, iz strank, tako različnih med seboj po kulturnem, gospodarskem, socialnem programu, zahteva od posameznih članov ostromno samozatajevanje. Da se je kljub temu moga v ČSR držati vsečka koalicija toliko let, priča o izredno veliki politični izložnosti in discipliranosti o globoko zasidrani nacionalni zavesti in vsekakor o visokem moralnem pojmovanju svojih naših pri političnih strankah. ČSR je lahko danes ponosna na svojih sedem let povojne zgodovine: z njimi so se Čehi sestajajo predstavili pred forumom Evrope in vsega sveta ter pokazali svojo politično zrelost in sposobnost v najodličnejši meri.

A tudi danes, ob krizi Švehlovega kabinta, ki pomeni morda obenem krizo češke koalicije svloh, ne moremo posebnega očutka vreči na češko socialno demokracijo, ki je, kakor je podoba, prva napravila usodno vrzel v čeških narodnih vrstah. Ta stranka je doživelja pri zadnjih volitvah silen potraz; nobena druga stranka med Čehi ni izgubila toliko. Saj pa tudi ni nobena od strank toliko žrtvovala, ni bila toliko potisnjena v kompromisno smer, razlikujčno se od izvrševanja strankinega programa zemena. Komunisti so imeli napram njej lahko stališče in doživelj smo pojav, da so v ČSR zelo napredovali, dočim so nazadovali doma v vseh ostalih evropskih državah. Da se stranka regenerira, ji je vsekakor potrebna večja sloboda, tedaj oddaljevit od koalicije.

Gotovo se danes še ne more reči, že se bodo stvari nadalje razvijale v tej smeri, ali zelo mogoč je ta preokret. Osobito pa prihaja istočasno v postopek zbirjanje med koalicijo in Hlinkovo slovaško ljudsko stranko. Pogajanja so se še pričela in premalo utemeljeno je še danes pričakovanje, da pride do kmalu do sporazuma, zato ne da se reči, koliko je pripravljena separatistična Hlinkova stranka potresti in kako daleč ji morejo ustreči Čehi. Možnost za sporazum pa je dana.

Zdi se, da ima uradniški kabinet naloge, pridobiti časa za politične razgovore, ki naj razčistijo situacijo. Ali naj se vlada razširi na Hlinkovce, a skrči za socialne demokrate, ki naj preidejo v opozicijo, ali pa naj se mora vendarle še poštejo možnosti, da vztraja všečka koalicija še nadalje in se v korist skupnim češkim interesom posamezne stranke še nadalje sporazumejo za kompromisne formule.

CSR se nahaja na važni razpotni točki.

Demisija češkoslovaške vlade

Uradniški kabinet na obzoru. — Vlado sestavi zopet dr. Černy. — Beneš ostane zunanj minister. — Švehla nevarno obolel.

— Praga, 18. marca. Češkoslovaški tiskovni urad danes zjutraj objavlja:

Sinočni ministrski svet je sklenil demisijo celotnega vlade.

— Praga, 18. marca. O razvoju vladine krize in odstopu Švehla in kabineta navajajo sledeče podrobnosti:

Kriza češkoslovaške vlade je nastopila v trenotku, ko so se pojavile prve difference v vrstah koaliranih strank. Doseži sporazum je bilo nemogoče. Vičec težavnost polažanja vlade je ministarski predsednik dr. Švehla, katerega zdravstveno stanje je zelo ogroženo, poveril socialističnemu ministru svoje zastopstvo in mu obenem dal nalogo, da vodi pogajanja z zastopniki koaliranih strank. Po dvočasnih pogajanjih je namenski ministrskega predsednika Beneša izjavil predsednik dr. Mašaryku, da ne more prevzeti vodstva kabineta.

Včeraj opoldne so se razširile vesti, da namenita vlada odstopila in da bo vodstvo vlade poverjeno bivšemu predsedniku uradniške vlade dr. Černemu. Toda ima zopet nalogu sestaviti uradniški kabinet.

Uradniška vlada bi ostala na kr-

milu toliko časa, da se zopet doseže sporazum med koaliranimi strankami in da se ublaže vsa nasprotstva. Dr. Černy sestavi še danes uradniški kabinet. V tem kabinetu ima prevzeti dr. Černy ministarsko predstavstvo in notranje ministarstvo. V uradniški vladi ostanejo še tri dnevi dosedani ministri, zunanj minister dr. Beneš, finančni minister dr. Engelš in minister za Slovaško dr. Kallay. Ministarstvo za narodno obrambo bo prevzel general Podhalski. Uradniška vlada ima ostati na krmilu najmanj pol leta.

— Praga, 18. marca. Zdravstveno stanje ministarskega predsednika dr. Švehla je resače nega se je prvotno mislilo. Ždravnik mu vedno odločnoje svetujejo, da čimprej odpotuje na jug, ker naj bi ostal tri do štiri meseca. Sporazum med koaliranimi strankami glede delovnega programa je skoraj nemogoč. Minister Bechyne je poskušal doseži sporazum glede delovnega programa. Brezuspešno. Prva seja spomladanskega zasedanja narodne skupščine je določena na 26. t. m.

Ostra krizila državnega gozdarstva

Nadaljevanje proračunske razprave. — Zlorabe s fondom za po-gozdovanje Krasa.

— Beograd, 18. marca. Narodna skupščina je včeraj ves dan razpravljala o proračunu ministra za šume in rudnike. Med debato je prišlo do ostrega konflikta med radičevi in sam. dem. poslancem Brankovićem, ki je v svojem govoru žigosal korupcijo, ki vlada v tem ministrstvu. Govornik je navajal različne slučaje, v katerih je ministrstvo za šume in rudnike protaklonito manipuliralo. Ministrstvo prodaja in daruje gozdove v popolnem nasprotstvu z zakonom. Govornik omenja zlasti manipulacije z denarjem, ki je bil namenjen za pogozdovanje gozdov. Iz tega kredita so se plačali računi za bencin nekemu društvu za gozditve in ribolova, plačal se je iz tega kredita tudi neki avtomobil, ki je veljal 300.000 Din. Iz tega kredita so dobile tudi gotove osebe nagrade, tako baje neko strojepiska 8000 Din. Potovanje ministra v Dalmacijo je veljalo 150.000 Din. Vsi ti zneski so označeni kot izdatki za pogozdovanje Krasa, ozir. drugih gozdov. Med govornikom in radičevci je radi teh odkritij prišlo do burnega spopada. Radičevci so skušali govorniku preprečiti nadaljnja izvajanja.

— Beograd, 18. marca. Iz Ženeve javljajo:

Zunanji minister dr. Ninčić je spončal, da bo danes še ne more reči, že se bodo stvari nadalje razvijale v tej smeri, ali zelo mogoč je ta preokret. Osobito pa prihaja istočasno v postopek zbirjanje med koalicijo in Hlinkovo slovaško ljudsko stranko. Pogajanja so se še pričela in premalo utemeljeno je še danes pričakovanje, da pride do kmalu do sporazuma, zato ne da se reči, koliko je pripravljena separatistična Hlinkova stranka potresti in kako daleč ji morejo ustreči Čehi. Možnost za sporazum pa je dana.

Zdi se, da ima uradniški kabinet naloge, pridobiti časa za politične razgovore, ki naj razčistijo situacijo. Ali naj se vlada razširi na Hlinkovce, a skrči za socialne demokrate, ki naj preidejo v opozicijo, ali pa naj se mora vendarle še poštejo možnosti, da vztraja všečka koalicija še nadalje in se v korist skupnim češkim interesom posamezne stranke še nadalje sporazumejo za kompromisne formule. CSR se nahaja na važni razpotni točki.

Zaključna seja Društva narodov

— Ženeva, 18. marca. Včeraj se je vršila zaključna seja pomladanskega zasedanja Društva narodov. Brazilija je protestiral proti sprejemu Nemčije in vložila formalni veto. V smislu sklepov vodilnih državnikov je bil zato sprejem Nemčije odgovoren na jesensko sestanjanje in izvoljenia posebna komisija, ki naj prouči vse kompleks vprašanj, ki so v zvezi s sprejemom Nemčije.

Včerina delegatov je sinoči in danes dopoldne zapustila Ženevo.

KONFLIKT STEP. RADICA S PROFESORJI

— Beograd, 18. marca. Prosvetni minister Stepan Radić namerava poleg disciplinarnih preiskav zahtevati tudi kazensko postopanje proti funkcionarjem glavn. odbora Udrženja srednješolskih profesorjev radi znane spomenice, v kateri so profesorji ostro obsođili prosvetno politiko gosp. Radića. Članji Udrženja so pripravljeni, da predlože merodajnim oblastem točne podatke, kako je Stepan Radić postopal s srednješolskimi profesorji in da so navede spomenice popolnoma resnične. Konflikt Udrženja z Radićem lahko povzroči težke posledice in profesorji ne bodo dovolili, da bi Radić še v bodoče tako ravnal z njimi. Vsi profesorji že sedaj dvigajo glas proti temu, da bi skušali prosvetni minister odpraviti njih organizacijo, ki je sposobna, da brani stanovske interese.

— Samomor na Bledu. Iz blejskega

sezera so v torek potegnili truplo nekoga moškega, za katerega so ugotovili, da je identičen z 60-letnim Josipom Zorkom, rodom iz Vidma pri Krškem. Mož je imel zvezane nogi in zvezani roki. Verjetno je, da si je ude sam zvezal, da se ne bo morel rešiti. Samomor je moral že izvršiti pretekli teden, zatočil njegova oblika se je pretekli četrtek našla v grajskem kopalnišču. Vzrok samomora ni znan.

PLEBISCIT GLEDE ODPRAVNINE NEMŠKIM KNEZOM.

— Berlin, 18. marca. Gibanje za plebiscit glede odpravnine nemškim knezom vedno bolj naraste. Večina nemških narodov bo glasovala proti odpravnini in za sekvestracijo knežjih posestev brez odškodnine. Danes je potekel rok za vpisovanje volilcev glede plebiscita. Za plebiscit je potrebljeno po zakonu 4 milijone podpisov. Kolikor je že sedaj mogoče presoditi, znači število vpisanih volilcev okoli 9 milijonov, torej dvakrat več, kakor bi bilo potrebno. Po nekaterih mestih se je vpisalo v liste nad 50% volilcev. V Berlinu 1.600.000, v Hamburgu 400.000, v Lipsku 300.000, v Dresdenu, Hanoveru in Vratislavi po 200.000 itd.

— Dogodki iz Ljubljane in okolice

— Smola cigana Hudoroviča, — Aglimi kolesarski tatovi, — Podjeten hlapec, — Kurji prijatelji, — Utopljenc v Savinji.

— Ljubljana, 18. marca.

Ljubljanska policija je te dni izvedla nevarno mednarodno vložilsko tolpo, ki obsegajo več članov. Deloma je bilo več članov te države prijetih izven mesta in čim jih pripeljajo v Ljubljano ter bo končana preiskava, bomo lahko javnosti dali nekoliko več podrobnosti o tolpi, ki ima baje na vse več vložkov v drugih zločinov.

Draščen prizor se je včeraj odigral na kriminalnem uradu ljubljanske police, kjer so zasiševali 28letnega cigana Matija Hudoroviča, rodom iz Vukove gorice, ker je osumljen, da je identičen s ciganom Hudorovičem, ki je leta 1924. v Zagalu ukral voz ter na Notranjskem konja. Pri zasiševanju se je cigar prav po cigansko izjavil:

— Ne vem nič, gospod. Tist preklet Hudorovič, na Nemanič, ki ih jaz ne poznam, tist dudiči kradejo, jaz pa sedim radi njih!

Zupan ne čaka baba, povem vam gospod, fejs baba, 35 let starca vdova. Imam samski list in bi se rad sedaj oženil, takoj pa moram v zapor. Oh, gospod, to je hudo! Vse jadkovanie in več prošnje pa prebrisaniemu ciganu niso pomagale in mesto k poroki, bo šel za daljšo dobo v bržon.

Za kolesarske tatove so zopet napočili zlati časi in da jih znao prav spremno okristiti, pričajo vsakdanje tatvine kolesarske.

Počasni poslovni obiskovalci so včeraj vložili vladni komplikiranejši.

Znajmo se, da se ne vrše seje ministrskega

svetja in da je bila za včeraj napovedana seja preklicana.

— Borzna poročila

— LJUBLJANSKA BORZA.

Lesni trž. Malo ponudb in malo po-vpraševanja.

Zitni trž: Precej ponudb in povpraševanja. Prodanih 2 vagona bačke pšenice 76/77 fco. n. p. 280 Din, 2 vagona času pri-merno suhe koruze, par. Sid 114 Din, in en vagon belega krompirja fco. Belinci 76 Din.

Efekti: 2½% drž. renta za vojno

škodo denar 280; 7% Invest. pos. iz 1. 1921

denar 73, blago 75; Celjska posojilnica dd.

denar 200, blago 204; Ljubljanska kreditna

banka denar 190; Merkantilna banka denar

102, blago 102, zakl. 102; Prva hrvaška

štedionica denar 860, blago 870; Kreditni

zavod denar 165; blago 175; Slavenska ban-

ka denar 49; Strojne tovarne in litarne de-

nar 100, blago 105; Trboveljska premogok-

opna družba denar 355, blago 365; Zdrž-

ene cigarnice denar 110; Stavbena družba

dr. Ljubljana denar 80, blago 90; Sesir dd.

denar 115; 4½% kom. zad. drž. bke. denar

20, blago 22; 4½% zast. 1. kr. drž. bke.

denar 20, blago 22.

Dva pravniška jubileja

Odvetniška zbornica za Slovenijo proslavi danes popoldne poslovna jubileja dveh svojih najodličnejših funkcijarjev. Gosp. dr. Danilo Majaron je že 25 let zbornični predsednik, g. dr. Fran Tekavčič pa enako dolgo zbornični pravnik. Oba sta bila skupno izvoljena 16. marca 1901 in sta skozi 25 let vztrajala na svojih važnih in nevhaležnih mestih. Veliko je bilo v tej dobi njuno strokovno in stanovko delo, izredno važno pa tudi delo na narodnem polju, saj je bila Odvetniška zbornica v Ljubljani naša narodna trdnjava tudi v dobi najhujšega nemškega vladnega pritiska. Zato je umevno, da se spominja s hvaležnostjo in priznanjem obeh jubilantov tudi širša javnost danes, ko ju heč počastiti in se jima zahvaliti Odvetniška zbornica.

Dr. Danilo Majaron, odvetnik v Ljubljani, je tudi član izven Slovenije znan pravnik in narodno-kultureni boriti. Sodeloval je pri vseh stanovskih in splošno pravniških akcijah; bil je leta 1889 med ustanovitelji društva "Pravnik" in je ves čas njegov odbornik. Dolga leta je urejala tudi "Društvo glasilo Slovenski Pravnik". Njegovo delovanje v Odvetniški zbornici je tako vzorno, da je bil skozi vse 25 let

vedno znova soglasno izvoljen za predsednika, kar ve v popolnem obsegu cenni le oni, ki pozna našo organizacijsko psiho.

Da je dr. Majaron neumorn delav tudi v mnogih drugih narodnih in socijalno-kulturnih organizacijah, je znano dejstvo. Zlasti ogromne so njegove zaloge za našo univerzo. Akcijo je začel kot deželni poslanec leta 1898, in jo je neumorn vodil skozi vsa leta do nene udejstvite preobratu, kar mu je bilo gotovo najlepše zadostenje za njegov trud.

Tudi dr. Fran Tekavčič je odvetnik v Ljubljani, odličen jurist, vzoren kolega, 25 let že opravlja težko delo pravnikov Odvetniške zbornice, vedno v posesti polnega zaupanja stanovskih tovarishev. To dejstvo samo je najboljši znak za jubilantovo taktnost in objektivnost in njegovo vsestransko usposobljenost. Da "i" je naše odvetništvo priborilo tako velik ugled, je v veliki meri zaslužna dr. Tekavčič, ki je na svojem odgovornosti polnem mestu skrbno čuvale, da zatre vse pojave, ki bi mogli biti škodljivi za ugled stanu.

Obema jubilantom iskreno čestitamo skupno z njunimi stanovskimi kolega danes tudi mi.

Zakaj nazaduje prodaja premoga pri TPD

Iz krogov odjemalcev in konzumentov premoga nam pišejo:

Kdor pozna uzance prodaje premoga pri Trboveljski premogokopni družbi, se prav nič ne čudi, zakaj prodaja premoga pada in nazaduje v velikem slogu.

Trboveljska premogokopna družba ali iz komoditev ali pa iz namena, da se pri premogu več zaslubi, ne prodaja premoga pri Trboveljski premogokopni družbi, se prav nič ne čudi, zakaj prodaja premoga pada in nazaduje v velikem slogu.

Te družbe konzumentom in industrijskim podjetnikom ne gredo prav nič na roko, ampak jim poslovanje otežkotajo na ta način, da često zahteva denar za nazareni premog že naprej, potem premog odpeljejo v 2 ali 3 tednih, kakor se jim pojavlja, in tako zaslubi potem še obresti, kar pri sto in sto naročnikih že nekaj znes.

Na ta način imajo odstotke na prodanem premogu pri Trboveljski premogokopni družbi in še zaslubi na obrestih pri denarju.

Da morajo podjetniki, ki morajo premog naprej plačevati, svoje fabrikate dati večinoma na kredit, aki jih hočejo

prodati, to seveda TPD malo briga, še manj pa nene prometne zavode za prodajo premoga. Zavedajo se pač, da ima TPD nekak monopol na naši državi, pa lahko dela kar hoče.

Radi tega se ni čuditi, da propadajo industrijska podjetja eno za drugim v naši državi, ker vse naše vlade mirno gledajo, kako banke ovirajo razvoj industrije z visokimi obrestimi, družbe za promet s premogom TPD pa jim diktirajo denar naprej. Osrednji urad za zavarovanje delavcev in Pokojninski zavod jih vlečeta po svoje, kolikor je mogoče. Industrijski podjetnik pa naj dela čudeže, če jih more.

Obljavljamo ta članek našega naročnika, ki kaže enega izmed številnih vzrokov naše industrijske krize. Gotovo je sicer, da visoka cena premoga in neugodni pogoj pri dobavi premoga niso glavni vir krize, vendar pa jo zelo pospešujejo in poostrojujejo. To se napsosveda maščuje tudi nad premogovno industrijou, ki prada tem manj premoga, čim bolj restringira svoje obrate druge industrie. Premogovniki morajo zato omejiti svojo produkcijo, s tem pa zvišajo svoje režiske stroške in ker jih ne pade v glavo se odreči delu ogromnega dobička, seveda tudi prenogovljeni cenne moreje znižati. Uverjeni pa smo, da bi poncenje premoga vplivalo na našo industrijo zelo hodično in bi marsikat obrat začel zoper poslovanje. Kmalu bi se potreba

V skromno odmerjenih uricah dnevne-

premoga zoper tako svifala, da bi postale redukcije rudarjev nepotrebitne.

Sladkor trž.

U ne vjerujete?

da eden par nogavice z žigom in znakom (dečko, modro ali zlato)

,,ključ"

traja kakor štiri pari drugih?
Kupite eden par, pa boste ve-
ravili. Nogavice brez žiga
.,ključ" so ponarejene.

60 letnica dr. A. Praunseisa

V soboto proslavlja 60 letnico svojega življenja ugledni in znani ljubljanski zbornik g. dr. Alojzij Praunseis. Rojen je bil 20. marca 1866 v Sevnici kot sin uglednega slovenskega trgovca, ki se je preselil v poznejših letih v Št. Jurij ob Južni železni. Gimnazijo je študiral v Celju, od koder pa se je moral, kakor toliko drugih slovenskih dijakov, radi nacionalne nestnosti nemških profesorjev preseliti v Novo mesto, kjer je L. 1885. maturiral. Kot visokošolec na graski medicinski fakulteti je bil med ono zavedno falango vzbujujočega se slovenskega nacionalizma, ki se je zbirala pod praporom akad. društva "Triglav", či gar zastavljena je bil v letu 1891/92. Promoviral je na graski univerzi l. 1893. Kitnične študije pa je dovršil na Dunaju. Služil je najprej v Celju kot okrožni zdravnik, leta 1900 pa se je preselil v Ljubljano, kjer izvrsuje še danes zborzdravniško prakso.

Jubilant je član nešteh naših kulturnih in karitativnih društev, veden odbornik strokovnih društev in permanentni predsednik ter sostanovitelj društva zbornikov za Slovenijo. Ko se je po pravratu osnovana zdravniška zbornica za Slovenijo, je stopil tudi on v kolo vohn starh, ki so si naprili to težko breme, da ga prepuste sedaj po dobro uglajeni poti mlajšim, ki naj nadaljujejo v započetem smislu.

Jubilant izvrsuje zborzdravniško prakso nad 30 let. Kaj to znači, ve cenni same oni, ki je sam poskušal tudi posel. Ta zahteva živce in železa, samoobvladovanje pri vsaki priložnosti. Samo dober človek more biti dober zdravnik. To velja za našega jubilanta v posobni meri. Zato ga pa spoštujejo tudi naši malčki, pri katerih je treba imeti potenciran potrebitnost. Ne slovi zmanjkat umetnik v zbornem leženju otrok.

Kdor ga vidi v mladenički člosti ob operacijskem stolu, kdo v veselju in individualiziranjem opravlja težavni poklic, mora občudovati njegovo veliko energijo in nekaj neusahljivosti, baš v tem poklicu tako dobradejen humor.

V skromno odmerjenih uricah dnevne-

ga odmora se zanima za pestrost življenja; ljubi predvsem naravo in sport, ki mu v obliki meri vraca obresti. Društvo zbornikov za Slovenijo mu želi še v nas daljna decenija obilega blagoslova sv. Apolonije, zaščitnice zbornega zdravilstva.

Tem željam in častitkam njegovih mnogobrojnih klientov in znancev se pridružujem tudi mi.

Vedno nedosegljivo v kakovosti ostane Schicht-ovo milo znamke „Jelen“.

Kajti nič na svetu nas ne more napotiti, da poslabšamo naše najboljše, kakovost našega mila. Mogoče bi nam bilo poceniti naše Jelenovo milo s tem, da bi ne porabili „ako dobre“ surovine. Ne storimo tega, katti nam ni samo na tem, da proizvajemo „dobro milo“, temveč nam je na tem, da proizvajamo

najboljše milo!

Varuj se bolezni

Higienska filmska predavanja Zveze kulturnih društev v Ljubljani v Klini Matice.

Zveza kulturnih društev namarava na opetovane prošle občinstva, ki vsled zadnjih razprodašnih higienskih predavanj istini ni moglo prisostvovati, nekatera predavanja ponoviti. Dosedanje veliko zanimanje občinstva, ki je vsakokrat napotnilo dvorano do zadnjega kotička, nas je overilo o živi potrebi predavanj te vrste. Zato hoče ZKD s požrtvovalnim sodelovanjem gg. zdravnikov predavateljev in drž. Higienskega zavoda iti dalje po začrtani poti in nuditi občinstvu še celo vrsto najzanimivejših predavanj in filmov, o katerih bomo občinstvo vselej točno informirali. Opozorjam pa, da je odležaj na razpolago le skrčeno in omejeno število vstopnic ter vsed tega primorčano ceni, obiskovalcem teh predavanj, da si vstopnice vselej v predprodaji zasigurajo. Poleg tega prosimo občinstvo, da prihaja k predavanjem točno ob napovedanih urah, ker se po pričetku predavanj nikogar ne bo puščalo več v dvorano. Prepoznavanje hujstva moti tako predavatelja, kakor tudi poslušalstvo.

V petek dne 19. t. m. na praznik Sv. Jožeta ob 10. uri dopoldne predava v prostorjih Klini Matice šef drž. Higienskega zavoda dr. Ivo Pirc o tem: "Kako ostarem zdrav". To predavanje, spremljano po delgem lepem filmu, nam kaže vzroke danagnega slabelega zdravstvenega stanja ljudi, ter nam nazorno pojasnjuje, kako nam je živeti, da si zdravje ohranimo. Vse one, ki si ta film še niso ogledali, prav posebno pa našo Šolsko mladino, vabimo, da se predavanja udeleži, ker se film poznene ne bodo več ponavljati. Vstopnice po Din. 2. za sedež se dobre v predprodaji v Klini Matice v običajnih urah od srede dne 17. t. m. dalje.

V nedeljo, dne 21. t. m. pa predava gospod dr. Demšar o velevažni temi: "O spolnih bolezni". Gospod predavatelj, specijalist v zdravljenju teh bolezni, bo podal opis običajnih današnjih spolnih bolezni, istočasno pa dejal potrebne nasvete, kako se jih je načoljevati.

Tudi to predavanje bo spremljano po zanimivem in lepem filmu, ter vsled tega občinstvu toplo priporočamo, da si ga ogleda. Pristop je dolžen le odraslim od 16. leta dalje. Podrobnosti glede začetka in sledje predvajanje vstopnice objavljamo v najkrajšem času.

Podpirajte Društvo slepih!

Da najboljši je to znaj, Colombo Ceylon čaj!

znamki

Senzacijonalna afera lepe Srbkinje in Šini grškega diktatorja

Veliko zanimanje za usodo izgnane lepotice. — Grško poslanstvo se izgovarja z motivacijo, da je bila Tripčićeva v boljševski službi. — Grk Skiaades trdi, da je Tripčićeva žrtev Pangalosove brezsrčnosti. — Tripčićovo posijojo naše oblasti nazej v Atene, kjer jo bo ščitilo naše poslanstvo.

Slučaj izgnane Rete Tripčićeve je zbudil v Beogradu splošno senzacijo. Beogradske se zelo zanimajo za usodo nesrečne lepotice, ki jo je izgnal diktator Pangalos iz Aten samozato, ker je bila nevesta njegovega sina. Posebno ogorčeni so bili tisti krog, ki poznajo določne mednarodne prava, po katerih bi se z našim državljanom ne smelo ravnavati tako, kakor je ravnal diktator Pangalos z Reto Tripčićevo. Javnost se je razburjala in obsojala brezsrčnega grškega diktatorja, pri interesiranih organih in v ožjem krogu ljudi, ki so dobro poučeni o tej aferi, so pa se dogajale v torek zelo zanimive stvari. Poleg izgnane Rete Tripčić je stopil namreč v ospredje tudi zloglasni ravnateli poljedelske zadruge na Kruš Spiridon Skijades, o katerem smo svoj čas že poročali. Mož je pobegnil iz Grške, ker so ga oblasti obtožili, da je poneveril 36.000.000 drahem. S svojimi izjavami, tičocimi se Rete Tripčiću, je zbudil Skijades v Beogradu splošno senzacijo.

Reta Tripčić se je nastanila v nekem hotelu blizu kolodvora. Policija je poslala neko Srbkinjo, ki skrbi za njo in ji pomaga občevati z rojaki, ker sama ne zna srbsčine. V hotelu je Reta prenočila, v torek zjutraj so jo pa ponovno povabili na politični oddelek policije, kjer je bila zasišana. Od policije je šla h grškemu poslanstvu, kjer je na intervencijo naših oblasti zahtevala, naj ji pojasnijo, zakaj je bila izgnana iz Aten. Po njenem posetu v poslanstvu se je šef beogradске policije dolgo pogovarjal z nekim uradnikom grškega poslanstva, ki mu je sporočil, da je zanju podrobnosti o tej aferi. Izjavil je namreč, da je bilo grško poslanstvo zelo iznenadeno, ko je izvedelo za izgnanega Tripčićevu. Grško poslanstvo izjavila, da je vse, kar je Tripčićeva izpovedala, zlagano. Reta Tripčić baje ni imela nobenih stikov s Pangalosovim sinom. Izgnali so jo iz drugih razlogov. Baje je bila v službi boljševikov in zato so jo morale grške oblasti izgnati. In res, kdor ni videl nesrečnega dekleta, bi utegnil misli, da je bila Reta v boljševski službi. Kdor jo pa pozna osebno in kdor je z njo govoril, se bo argumentom grškega poslanstva smejal. Reta je tako naivna, da je izključeno, da bi mogla igrat vlogo fanatičnega boljševiškega agenta. Vse kaže, da je dobilo grško poslanstvo od diktatorja Pangalosa striktna navodila, naj napravi iz negove brezsrčnosti napram mladima zaljubljencema politično afero.

Naša policija noče dati o aferi nobenih informacij, češ, da vse podrobnosti se niso znane. Tudi Reti je prepovedala dajati novinarijem informacije. V torek dopoldne, kmalu po zasišavanju Tripčićeve, je bila izpuščen iz preiskovalnega zapora Spiridon Skijades. Naše oblasti niso mogle dognati, da-lj je Skijades res poneveril denar pojedelske zadruge na Kruš ali pa je pobegnil iz Grške samozato, da ga diktator Pangalos ne zapre. Grške oblasti so izdale za njim tiralico, ki formalno ni pravilna. Minilo je mesec dni, ne da bi poslale po mednarodnih vredpisih dokaze o njegovi krividi. Zato je notranji ministrstvo odredilo, naj Skijadesa izpuste. Tudi njegova afera je začetek. Po naključju sta se Skijades in Tripčićeva v torek dopoldne pred starim magistrat-

nim poslopjem v Beogradu srečala in seznanila. Skijades jo je pozdravil in nagovoril v grščini. Reta so pri spomini na Grško obile solze. Rada bi bila z njim govorila, pa ni smela, ker ji je policija vsako občevanje s privavnimi osebami strogo prepovedala.

V spremstvu policijskega agenta je odšel Skijades v mesto, kjer je v pogovoru z novinarji izjavil, da ve vsa Grška za romantično ljubezen med Reto in Pangalosovim sinom. Poročnik Pangalos je strastno zaljubljen v lepo Srbkinjo. Njegov oče je hotel na vsak način preprečiti sinovo poroko. Zato je že lani premestil sina na neki otok daleč od Aten. Toda mladenič je nekega dne zapustil svoje službeno mesto in prišel v Atene, kjer se je sestal z Reto. Diktatorja so takoj o tem obvestili in Pangalos je odredil, da mora biti sin naistrožje kazjanovan. Ta slučaj očetove brezsrčnosti napram sinu je zbudil v grški javnosti splošno ogorčenje. Tedaj se je hotel pomagati mladi Pangalos z zvijazo. Izjavil je očetu, da Rete ne ljubi več, in ko ga je naposled prepričal, da je njegove ljubezni res konec, mu je pre-skrbel oče službo v Atenah. Tako je bil zoper v neposredni bližini svoje izvoljenke. Toda oče mu je prišel kmalu na sled, in ker ni bilo druge pomoči, je sklenil Reta izgnati. Obe aferi sta karakteristični za sedanj rezim na Gršku, kjer Pangalos neomejeno vladá.

Skijades pozna mladega Pangalosa. Tudi o njegovi ljubezni je bil dobro počuten. Znani so imi vsi načrti diktatorja Pangalosa, ki se je hotel na vsak način iznenaditi sinove neveste. Mladi Pangalos je Skijadesu večkrat potožil svoje gorie. Skijades je izjavil, da pride Pangalos sin v Beograd po svojo začetku, čim izve, kakšna usoda lo je zadeba. Beogradsko policija čaka zdaj Retinega očeta, ki prispe te dan v Beograd. Po njenem prihodu bo afero potom zunanjega ministristva strogo preiskana, in če se izkaže, da so ravnale grške oblasti pri izgonu po želji svojega diktatorja, dobri Reta Tripčić takoj potni list in odpotuje nazaj v Atene, kjer je vzamejo pod zaščito naše konzulatne oblasti ali poslanštvo, če ne bo poskrbel ta čas za njen varnost sam diktatorjev sin.

Danes Bela vešča

z Barbaro ja Marr, ki je pred kraljim umrla v Nizzi, in znani markantni princ iz filma "Princeza in klovna" Charles de Roche.
Kratki inšcenirani ples v pariškem Revue-theater, predstavljajoč veščo in pajka. Divna plesalka M na očatu e ves pariški moški svet — Intrige njenega partnerja Charles de Roche. — Dejanje se vrši v viših krogih, deloma v Parizu, deloma v Ameriki, z zelo privlačno vsebino. — Predstave ob 3., 12., 6., 12. in 9.

875 Kino Ideal

člo, je v vseh postranskih gostilniških prostorih začel »frēh«, v katerega se je pomešalo mlijavkanje prestrašenega muca in besno lajanje dvoriščnega psa. Notri pa v ekstracimru je »najvišji oficijal klenknil ob kozarec, si z energično gesto popravil kravato pod trojno brado ter započel svoje obligatni sermon na čast vseh Valentinov.

Zjutraj zarana je odhajala pestra vrsta odličnikov na dolgo pot na strmi sv. Jošt. Vsak je prispeval za vse in vse za enega. Nosili so seboj svežne in hrabrnike z najrazličnejšimi kulinarčnimi ingredijencami. Vino pa se je dočelo muca za pečilo spanec minil ter da se je ob takih prilikah stara Urša, ki je bila faktotum v postranskih prostorih, križala na vse protege in viže.

V teh prostorih je bil — primus inter pares — gospod »najvišji oficijal Nace (Bog mi daj dobro!). Stolapredsednik.

Nace je bil orak, da mu ga ni para. Prava branjska grca. Precej ga je prenesel. Pravili so, da ga celo vino, poslano z vojvodino krvijo, ni — vrglo. Da, trdili so, celo, da je bil velik prijatelj one kapljice, v kateri se je baje namakal — tobak. Morebiti je pa to le nekako superlativna označba njegove pikante kvalitete. Ljudje pač veliko govore.

V tej odlični družbi so bili registrirani vsi tačasnici mestni veljaki: doktorji, profesori, trgovci in obrtniki, mešana družba odličnikov, 2nd kakovosti, ki se jim drugje reklo, — višji desetisočec.

Na sv. Valentina dan so oni in tudi drugi zemljani radi posečali strmi sv. Jošt. To je bilo že tako v modi. Niti niso opozarjali na praznik sv. Valentina.

J. Suchý:

Kako jih je „potegnil“ ...

Takrat je se služboval v prijaznem mestecu tam blizu sv. Jošta. Le-tu ni bilo takrat, kakor jih tudi ni danes — zapečnikov in filistrov. Naravnopri našem ljubljanskem rolamčenju pojmov. Najbrž pa so bili tudi tam, toda — pod drugo firmo.

Pa najbolj kakor hoče, dejstvo je, da so dotičniki radi posedeli v mračnih gostrilskih prostorih, kjer so se zbjale šale, se prirejali običajni sreči, da prej cas mine, kjer se je politiziralo, da je celo muca za pečilo spanec minil ter da se je ob takih prilikah stara Urša, ki je bila faktotum v postranskih prostorih, križala na vse protege in viže.

V teh prostorih je bil — primus inter pares — gospod »najvišji oficijal Nace (Bog mi daj dobro!). Stolapredsednik.

Nace je bil orak, da mu ga ni para. Prava branjska grca. Precej ga je prenesel. Pravili so, da ga celo vino, poslano z vojvodino krvijo, ni — vrglo. Da, trdili so, celo, da je bil velik prijatelj one kapljice, v kateri se je baje namakal — tobak. Morebiti je pa to le nekako superlativna označba njegove pikante kvalitete. Ljudje pač veliko govore.

V tej odlični družbi so bili registrirani vsi tačasnici mestni veljaki: doktorji, profesori, trgovci in obrtniki, mešana družba odličnikov, 2nd kakovosti, ki se jim drugje reklo, — višji desetisočec.

Na sv. Valentina dan so oni in tudi drugi zemljani radi posečali strmi sv. Jošt. To je bilo že tako v modi. Niti niso opozarjali na praznik sv. Valentina.

Urška je že vedla in čim se je zmra-

Prosветa

Repertoar Narodnega gledališča v Ljubljani.

DRAMA.

Cetrtek, 18. marca: »Ana Christie«, F. Petek. 19. marca: Ob 15. »Druga mladost«. Ljudska predstava po znižanih cenah. Izv. Ob 20. »Deseti brat«. Ljudska predstava po znižanih cenah. Izv.

Sobota, 20. marca: »Pygmalion«. Premjera. Izv.

Nedelja, 21. marca: Ob 15. »Naša kris. Ljudska predstava po znižanih cenah. Izv.

Ob 20. »Pygmalion«. Izv.

Ponedeljek, 22. marca: »Obret gospa Warrenove«. A.

Torek, 23. marca: Zaprt.

OPERA.

Cetrtek, 18. marca: Zaprt.

Petak, 19. marca: Zaprt.

Sobota, 20. marca: »Večni mornar«. D.

Nedelja, 21. marca: »Grofica Marica«. Izv.

Ponedeljek, 22. marca: Zaprt.

Torek, 23. marca: »Manon, Gostovanje go spe«. Adr. Poljakove. Izv.

Koncert Sancin - Kroemer

Kakor sem že povedal, smo bili Sancin v pondeljek večer prav veseli. Princen nam je troje novosti, odpril nam zopet okenčce v široki svet, sicer zaprt delavnico do sedaj več ali manj nam neznanih, a drugim že do dobra poznanih skladateljev. O Sancinovem sem se nedavno, ob priliku koncerta Sevčikovega kvarteta zapisal nekoliko podatkov. Sonata op. 9, katero je igral Sancin, spada med zgodnjina skladateljeva dela, no je docela dozorela, umetniško visoko vredna skladba, polna zanosa in plemenitosti.

Na programu je bil dalej Nikolaj Andreejevi Roslavc v dveh pjesmih. Roslavc ve je bil rojen leta 1889. v malini ukrajinski vasi černigovske gubernije. Kmetski sin je prišel z 12. leti k svojemu stricu autodaktu, kjer se je učil govoru po posluhu. No, kmalu se je imel priliko v Moskvi temeljito izobražiti in tuk ob začetku vojne, leta 1914, so izšle njegove prve skladbe. Razumljivo je, da je splošna sodba o kompozitorju je izmed vseh italijanskih muzikov sedanjosti delavno najbogatejši in najimnogostraniji. On ima skladbe za klavir, orgle, vijolino, za kvartet, ima simfonije in koncerte; kantate, lirična in dramatska dela za oder itd. Vsako vrsto obvladala tako popolnoma in v tako raznolikih oblikah in s tako raznimi izrazji in sredstvi, da je kritikom nemogoče ugotoviti, kaj njegovi osebnosti odgovarja najbolj.

Najpričutnejši del je bil simfonija, ki je bila določena za petek, dan 19. t. m. ob 11. uri dep. v Univerzitetni dvorani, je preloženo na nedeljo 21. t. m. ob istem času in v isti dvorani. Spored izvajanja simfonični orkester, brojček skoraj 1000, pod vodstvom skladatelja Emilija Adamčiča. Na sprednu so skladbe »Mlinske Overturi« in operi Planeti, Adamčič, Ljubljanski akvarij, Santelj: Otroska salta, Čajkovski: Karakteristični plezi iz baleta »Sjejkunček«. Uvodno besedilo pred predstavo je igral skladatelj Emil Adamčič. Spored to je bil koncert za vajščekov »Sensitivo« na tekst Schellejje.

Napisal je zanimivo veselo opero »Bel-fagor«, polno živahnih melodij, in simfonično prepletanja. Kakor pravi Casella, je novo muzikalno delovanje povojne Italije usmerjeno v novi klasicizem, katerega namen je združiti vse glasbene pridobitve nove dobe. Teh tendenc nihče tako jasno in močno ne zastopa, kakor Respighi. V njegovo družbo spada dalje n. pr. Franco Palafano, Alfredo Casella, Mario Castelnovo, Tedesco, G. Fr. Malipiero, Sedebrando Pizzetti itd.

G. Sancin in Kroemer sta zanimivi gregorijanski koncert podala prav lepo. Sancin je nedavno težko Respihijev glasbo premagal igrali in dokazal, da obvladuje vso vijolinsko tehniko izvrstno, da bravurno.

Celjska Glasbena Matica je lahko na takega ravnatelja ponosna.

G. Kroemer je soliden pianist, ki zlasti I-ubi Debussyja in Chopina in oba podaja karnajpoljnje, morda le malo pregrmansko krepko. Gospoda sta dodala še Bach in Smetana.

G. Sancin bistvo študira, je modern in zato ga kmalu zopet pričakujemo z novimi odkritji za nas.

— Program »Ljudske univerze« v Matriboru. Prihodnje predavanje se je moralo radi džaške akademije prestaviti od nedelje na torek dne 23. marca, G. prof. Gasparin bo nadaljeval in zaključil predavanje o francoski revolucioni. Prvi del predavanja, ki je obsegal dobo od sklicanj stanov do aracije kralja Ludvika XVI. in kraljice, je lepo uspel. Drugi del bo bolj zanimiv, ker sledi najbolj dramatični dogodek. Sklicanih slik je veliko in so jake epo. — V petek dne 26. t. m. pa bo predaval g. prof. Zelenik iz Pirnja o francoski misli tekom stolice. Slednje je važnega pomena za umevanje Francije, da spojajo sluhatelji tudi razvoj francoske misljenosti, ki je v toliki meri vplival na evropsko kulturo. — V sredo dne 24. marca pa bo ponovil gosp. prof. Gasparin svoje predavanje o »Francoski revolucioni« (I. del) ki je opremljeno z mnogimi lepimi skulpturnimi slikami v mariborskem predmestju Studenci (Sokolski dom). Predavanje se prične ob 7. uri. S

— Program »Ljudske univerze« v Matriboru. Prihodnje predavanje se je moral

tem se bo delovanje »Ljudske univerze« pred Veliko nočjo zaključilo. Nadaljevanje francoske serije sledi po Veliki noči.

Mestno gledališče v Celju. V torek zvečer so uprizorili celjski diktanti po dajši paviz Hauptmannovo sanjsko dramo »Elga«. Režijo je vodil g. Fedor Gradišnik, inscenacijo pa je oskrbel g. Stanko Gradišnik. Igralo se je v splošnem zadovoljivo. Nagoliški kreacijski stolp podala g. Fedor Gradišnik (grof Starženski) in Pfeifer (oskrbel Timoška). Zadovoljili so tudi v znameniti ga, Gradišnikova (Elga), g. St. Gradišnik (Oginskij) in odč. Z. Marinova (Marina). Scenerije so bile okusne. Iluminacija je pokazala nekaj hub (zlasti pri sojenem vzhodu). Gledališče je bilo slabno zasedeno in nezadostno zlikurjeno. — Elga se ponovil v nedeljo popoldne ob 16. uri kot ljudska predstava. — Na praznik 19. t. m. ob 15. popoldne gostuje ljubljanska opera. Uprizoriti se Smetanova opera »Prodana nevesta«.

Sentjakobski gledališki oder uprizoril

Gospodarstvo

Včerajšnji živinski sejem v Ljubljani

Na včerajšnji živinski sejem v Ljubljani je bilo priganih 226 konj in 2 žrebeti, 61 volov, 12 krav, 7 telet in 96 prašičev. Prodanih je bilo 51 konj, 13 volov, 7 krav, 2 teleti in 53 prašičev.

Cene živini so še nekoliko nizke. Voli I. vrste 8.50 Din, II. vrste 7.50 Din, III. vrste 7 Din; krave klobasice 3–4 Din, teleta 10 do 11.50 Din, vse za 1 kg žive vase. Cena za konje in prašiče je ostala približno ista. Konji so veljali od 3000 do 6000 Din komad, prvorstni tudi več. Cena prašičem je bila do 250 Din naprej za komad.

Obisk je bil povoljen, kupčija razmeroma dobra. Opozati je bilo pomanjanje volov, ker jih kmetje sedaj rabijo za poljska dela in vprego.

Sladkorni try

Kritičen položaj na sladkornih tržiščih se je pretekli teden še poslabšal. Vse naše na zboljšanje so se izjavile, ker imajo vse države velike zaloge sladkorja. Največ ga je na Kubi. Zato so začeli tudi Kubanci v Newyorku prodajati in cene so znatno padle.

Severoameriške rafinerije se drže že več tednov rezervirano. Dasi zaostaja letoski proizvodnja na Kubi – Willet in Grays je cenita koncem februarja na 2 milijona 28.000 ton proti 2.088.000 ton lani – zato nismo, so zaloge v pristaniščih se vedno večje. Glasom tedenskega izvoza za prvi teden marca je znašal dovoz na Kubo 195 tisoč ton, izvoz 115.000 in zaloge 764.000 ton. Po občutnem padanju cen je nastal koncem tedna preokret, ki je pa samo reakcija. Ker so bile cene nizke, so kupovali na newyorskem trgu, kar izvori v Azijskem, osobitno na Kitajsko, pa tudi na Anglijo in Francijo so namenjene večje količine. Z nizkimi cenami si je opomogla tudi spekulacija. Čim so pa cene za 2 do 3 točke poškodile, je nastopila zopet stagnacija. Dnevni promet je bil velik same v torsk (63.000 ton), dočim je variral druge dni med 31 in 36000 ton. Koncem tedna je pritišnila na cene kubanskega sladkorja tudi ponudba s Portoriko. Kubansko ocarinjeno blago je notrilo na newyorskem trgu 9. marca 4.03, 13. marca pa 4.02; terminsko za april 2.30 in 2.27, za maj 2.42 in 2.38, za junij 2.53 in 2.51, za avgust 2.64 in 2.66.

Položaj na sladkornem trgu je torej skoraj neagoden. Tudi v poletnih mesecih se najbrž ne bo zboljšal. V Nemčiji se je ustanovil izvozni sindikat sladkornih tvornic, ki namerava izvoziti 150–200.000 ton sladkorja. Zato českoslovaški izvoz preko Hamburga zadnje čase nazaduje. Od letoskih kampanje je izvozila Nemčija zelo malo. Do konca januarja samo 8000 ton, dočim je izvozila lani 210.000 ton. Zaloge v Angliji so še vedno izredno velike. Koncem januarja so znašale 484.000 ton proti 150.000 lani, zdaj so pa že prekorčale brez domačega sladkorja 500.000 ton. To je glavni vzrok labilnosti na londonskem trgu. Českoslovaška štatistika ni povoljna. Domaga potreba je znašala od oktobra do februarja v letoski kampanji 1.657.962 met. stotov, v lanskem pa 1.708.414, torej za 3 odstotke manj. Izvoz sladkorja je znašal v istem času letos 5.409.139 met. stot. lani pa 6.339.416, torej za 14.7 odstotka manj, dočim je produkcija narasla od lanskega leta za 5.5 odstotka (od 14.039.844 na 14.290.202 met. stot.). Zaloge so znašale lani 5.910.000, letos pa 7.900.000 ton.

— Naša hotelska industrija. Kapaciteta naše hotelske industrije, v krajih, kjer se eksploatira turizem, znaša s privatumi

penzijonati 75.000. Lani je posjetilo našo državo okrog 60.000 tujcev, in sicer: Gornji Jadran nad 20.000, Slovenijo okrog 20.000, vse druge pokrajine pa okrog 20.000. Samo skozi Benetke je pa šlo lani nad 200.000 Američanov. Dohodki od turizma so znašali v Italiji 3 miliarde lir. Tekom lanskega leta je imel naš turistični odsek na razpolago 200.000 Din, dočim je izdala Italija samo preko turističnega društva «Ente» za tujski promet 1.700.000 lir. To je najboljši dokaz, da naša država tujski promet zanemarja in da ima narodno gospodarstvo pri tem ogromno izgubo.

— g Davčna preobremenitev našega gospodarstva je razvidna iz zadnje bilance Prve hrvatske Stedionice. Ta zavod je plačal lani od 20.566.517.73 Din dobička 13 milijonov 412.076.39 Din davkov in davčnih pritrikov, kar znaša celih 65 %. Komentar je tu odveč.

— g Tranzitni promet preko Madžarske, Jugoslovenski in romunski izvozniki nočejo pošiljati svojega blaga v tranzitu preko Madžarske v Avstrijo. Za madžarski tranzitni promet pridejo v poštev v prvi vrsti poljedelski pridelki in živila. Naši izvozniki posiljajo blago v Avstrijo po jugoslovenskem ozemlju. Rumunski izvozniki so hoteli pošiljati blago preko Madžarske, pa so jim delali madžarski veterinarski organi sinosti. Zato tudi oni nočejo več pošiljati blaga preko Madžarske.

— g Električna centrala v Sarajevu. Sarajevska mestna občina je razpisala natečaj za povečanje električne centrale. Javne licitacije se je udeležilo 11 tvrdik. Rezultat bo objavljen v 7–8 dneh.

— g Opozoritev trgovcem s strupi v modro galico. V št. 7. Uradnega lista iz letoskega leta so bila objavljena »pravila« za prodajo in posesti strupov. Izdalo jih je ministrstvo za narodno zdravje že leta 1921. Ta pravila urejujejo trgovino s strupi tako, da so za naša kraje nemogoča. Tudi pristevejo med strupe take predmete, ki so se po naših dosedanjih predpisih v obrtni praksi mogli prodajati brez koncesije za strupe, kakor soda, modra galica in podobno. Končno bi izvajanje teh pravil v Sloveniji nasprotovalo tukajšnjim zakonitim predpisom, kjerih naredbo ministristvo ni moglo razvleči. Zbornica za trgovino, obrt in industrijo je zato posredovala pri velikih županijah v Ljubljani in Mariboru ter dosegla, da sta izdala podrejenim oblastnim nalog, da se ravna glede prodaje strupov po dosedanjih predpisih, ker goru omenjene pravila ne veljajo za Slovenijo, temveč samo za kraje bivše kraljevine Srbije. Zbornica opozarja na to vse trgovce s strupi, posebno pa trgovce z modro galico, od katerih so nekateri tebne obrtni oblasti prve stopnje že zahtevale dovoljenje po novih pravilih.

— g Antikarnežni zakon na vidiku. Po vojni se je število kartelov tudi pri nas posmerno. Proti socijalno skodljivemu vplivu kartelov se pri nas ni doalo uspešno boriti, ker nismo imeli antikartelnega zakona. Nas zanakodava pojava kartel sploh ne pozna. Iz trgovinskega ministerstva prihaja vest, da namerava dr. Kraič v doglednem času predložiti vladni zakon o ureditvi tegevražanja. Obeta se nam torej antikarnežni zakon, ki bi bil zelo umesten, ker so lahko kartelli dolje nemoteno navajali cene in pritiskali na konkurenco.

— g Dobave. Direkcija državnih železnic v Ljubljani sprejema do 23. marca t. l. ponudbe za dobavo okrogloga, ploščatnega in krogatega železa; do 26. marca t. l. za dobavo parnih razvodnikov, za dobavo medeninaste pločevine, za dobavo 8000 kg okroglega železa, za dobavo 2000 kg obličnega železa, za dobavo kovinske litine (bron); do 30. marca t. l. za dobavo 100 komodov vseh železnih sodov, za dobavo armaturnega bronja ter za dobavo železnih odlikov iz sive litine. — Pogoji pri ekonomskem oddelku direkcije. — Dne 17. aprila t. l. se vrši pri direkciji državnih železnic v Ljubljani oefrtalna licitacija glede dobave raznega železa (ploščatno, kvadratno, okroglo in koton); pri upravi državnih monopolov v Beogradu glede dobave 150.000 kg belega kartona. — Podrobnosti pri Zbornici za trgovino, obrt in industrijo.

— g Dobave. Direkcija državnih železnic v Ljubljani sprejema do 23. marca t. l. ponudbe za dobavo okrogloga, ploščatnega in krogatega železa; do 26. marca t. l. za dobavo parnih razvodnikov, za dobavo medeninaste pločevine, za dobavo 8000 kg okroglega železa, za dobavo 2000 kg obličnega železa, za dobavo kovinske litine (bron); do 30. marca t. l. za dobavo 100 komodov vseh železnih sodov, za dobavo armaturnega bronja ter za dobavo železnih odlikov iz sive litine. — Pogoji pri ekonomskem oddelku direkcije. — Dne 17. aprila t. l. se vrši pri direkciji državnih železnic in da smo tako oddaljeni od te srečne dežele. Prepričani smo, da bi taki vagoni na naših železnicah bili takoj spočetka prenapolnjeni.

1.000.000 Din ni mnogo

V torem je državna blagajna izplačala lastnikoma obveznice vojne škode, ki je zadela glavni dobitek. 1.000.000 D. Šrečna lastnika te obveznice sta trgovca Peter in Sava Milosavljević iz Križevca, ki sta postala kar čez noč milijonari. Denar je dvignil Petar Milosavljević. Ob štirih popoldne je prišel k državni blagajni, kjer so ga posebno mlade uradnice radovedno ogledovale. Ko je prešel ves denar, ki ga je bilo tudi po obsegu precej, ga je spravil v portfelj. Ki je bil tako natlačen, da ga je komaj držal pod prazidlu. Blaženo se je smehjal, ko ga je blagajnik vprašal, kaj namerava početi s takim bogastvom. »Eh, kaj neki,« — je odgovoril Milosavljević. — »saj ni tako mnogo. Mi, trgovci, smo vajeni obratovati z denarjem. Porabim ga za razširjenje trgovine.«

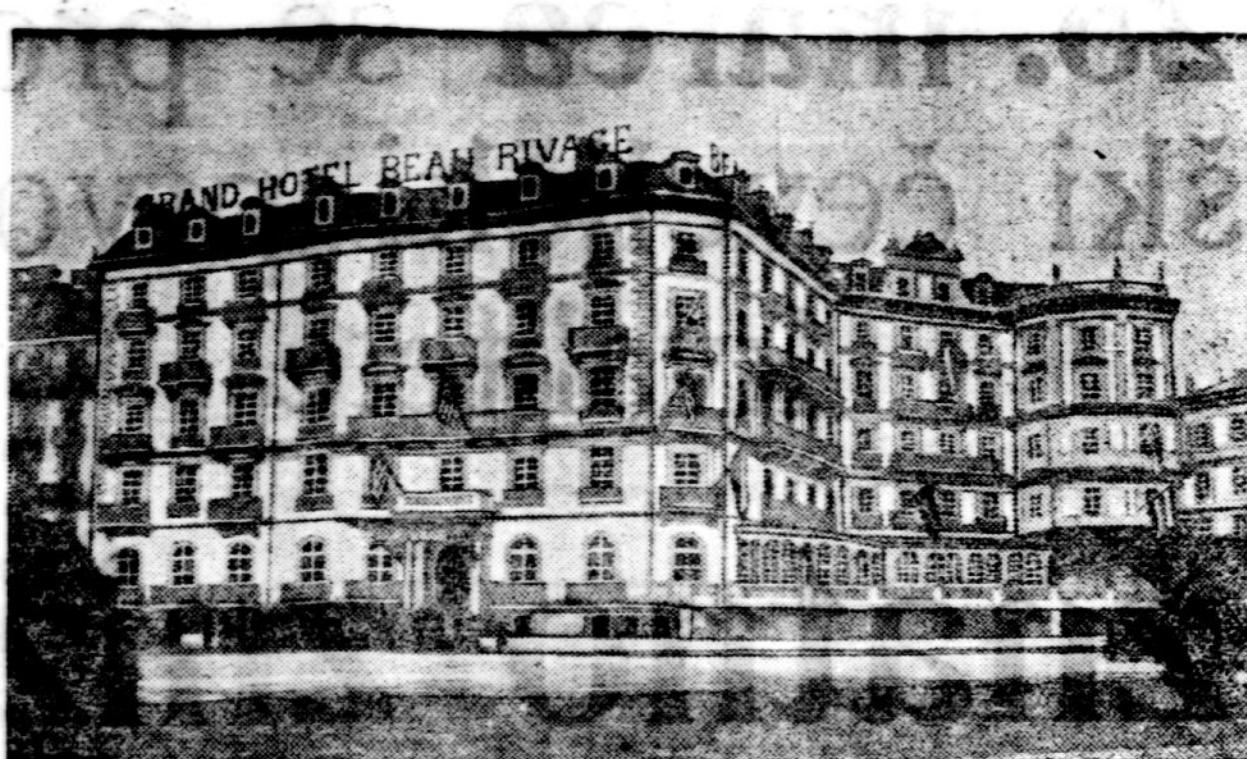
Adam in Eva v novi izdaji

Lansko poletje se je pojavila v Ameriki nova dvojica prvih ljudi, ki se je hotela vrniti v narodje matere narave in živeti v nem takoj, kakor sta živila Adam in Eva v raju. Novi Adam se je imenoval Gyllstrom. Bil je profesor telovadbe na univerzitetu v Allenhany. Eva je bila njegova nevesta Helena Davidsova, hči nekega višjega protestantskega duhovnika. Tako je po poroki sta odšla v pragozd, kjer sta hotela preziveti celo leto brez najmanjšega stika s kulturnim svetom. Ideja je bila imenita, toda praksa je pokazala, da Adam in Eva v 20. stoletju niso mogiči. Nova Eva se je namreč živiljena v pragozdu kmalu naveličala, in ker njen Adam ni hotel iz raja, je vložila tožbo za ločitev zakona.

V tožbi je opisovala, kako se je počutila z Adamom na ženitovanjskem potovanju. Prvo noč sta preziveli sicer v hotelu toda pod streho je spašala samo Eva. Adam se ni dal zapeljati. Prespal je noč pod milim vobom na vrtu. To je

To in ono

Hotel Beau-Rivage v Ženevi

Poslopje, v katerem se odloča usoda sveta.

Zveze narodov ima na svojem sedežu v Ženevi več zgradb, ki so deloma že njena last, deloma pa jih ima še samo v našem. Za plenarno zasedanjem je določena takozvana reformacijska dvorana, v kateri smo že parkrat govorili in prinesli tudi njeni sliko. Uradji in pisanice Zveze narodov so nameščeni v raznih drugih poslopijih, vse še več ali manj samo provizorično.

Kakor vse važne odločitve, pa tudi sklep Zveze narodov ne dozorevajo na oficijelnih sejih plenuma ali Sveta. Zvezne narodov, temveč na privatna posvetovanja, g. Brianda, Chamberlaina, Scialoje, Lüthra, Stresemanna in drugih vrati spoljnih diplomata. Oficijelne seje so samo formalno potrdile, kar je bilo na teh sestankih dogovrjeno.

Vsa ta posvetovanja so se vršila

in se običajno vrše v prostorih prvega ženevskega hotela »Beau-Rivage«, v katerem so nastanjene tudi delegacije štirih držav, zlasti Anglije in Francije. Tudi jugoslovenska delegacija stoji v njem.

— g Plesni vozovi na mednarodnih vlakih

Za spalnimi in restauracijskimi vozovi dobimo sedaj še plesne vagona, vagona »de danse«. To novotvor je uvažajo Angleži na progi med Londonom in Brightonom. Na misel plesnega vagona je prisel inženjer v iznajdiljitelj Yarow, ki je hotel praznovati svojo 84-letnico z iznajdbo plesnega vagona. Yarow je izjavil novinarjem, da bo ideja plesnega vagona sigurno v najkratjem času osvojila svet in da bo ta novotvorja dobrodošla predvsem velikim železniškim tvrdkam, ki vzdržujejo eksprešni promet na daljše proge. Koliko ljudi ne mara na dolga potovanja, ker se boji dolgočasne vožnje in ker ne more dovoljno vnovirati.

— g Dobave. Direkcija državnih železnic v Ljubljani sprejema do 23. marca t. l. ponudbe za dobavo okrogloga, ploščatnega in krogatega železa; do 26. marca t. l. za dobavo parnih razvodnikov, za dobavo medeninaste pločevine, za dobavo 8000 kg okroglega železa, za dobavo 2000 kg obličnega železa, za dobavo kovinske litine (bron); do 30. marca t. l. za dobavo 100 komodov vseh železnih sodov, za dobavo armaturnega bronja ter za dobavo železnih odlikov iz sive litine. — Pogoji pri ekonomskem oddelku direkcije. — Dne 17. aprila t. l. se vrši pri direkciji državnih železnic in da smo tako oddaljeni od te srečne dežele. Prepričani smo, da bi taki vagoni na naših železnicah bili takoj spočetka prenapolnjeni.

— g Dobave. Direkcija državnih železnic v Ljubljani sprejema do 23. marca t. l. ponudbe za dobavo okrogloga, ploščatnega in krogatega železa; do 26. marca t. l. za dobavo parnih razvodnikov, za dobavo medeninaste pločevine, za dobavo 8000 kg okroglega železa, za dobavo 2000 kg obličnega železa, za dobavo kovinske litine (bron); do 30. marca t. l. za dobavo 100 komodov vseh železnih sodov, za dobavo armaturnega bronja ter za dobavo železnih odlikov iz sive litine. — Pogoji pri ekonomskem oddelku direkcije. — Dne 17. aprila t. l. se vrši pri direkciji državnih železnic in da smo tako oddaljeni od te srečne dežele. Prepričani smo, da bi taki vagoni na naših železnicah bili takoj spočetka prenapolnjeni.

Zmagov na vsej črti

so dosegli oblačni izdelki za gospode od tvrdke

Drago Schwab, Ljubljana

Eliški moški svet prizna v prvenstvo tej tvrdki.

Zakaj so ljudje nervozni?

V angleškem zavodu za higijeno je predaval nedavno dr. Risien Russel o vzrokih nervoznosti pri sodobnih ljudih, osobito pri mladih. Ljudje govorijo o zivcih, ne da bi sploh vedeli, kakšen je živčni sistem. Pri deci moramo često poseči daleč nazaj v preteklost, če hočemo najti vzrok nervoznosti. Poleg veneričnih bolezni in alkohola vplivajo na zivce tudi udarci po glavo. Pogosto je človek nervoz, zato ker je padel v zgodnji mladosti na glavo. Russel ocita današnje vzroki, da se premalo briga za zdravje mladine. Deka lahko čita vse, hodi sama v kino in sedi tu po cele ure, namesto da bi ostala na svežem zraku in solncu. Russel priporoča nervoznim ljudem, naj se nikar ne pečajo s špiritim, ki zelo slabo vpliva na zivce.

Ostro je obosil Russell sedanji način življenja mladih dekle. Dekleta imajo preveč svobode, hodijo brez spremstva z mladimi moškimi po gostinstvih, kavarnah, plesiščih in nočnih lokalih, od koder se vračajo pozno noči. In ker morajo drugi dan delati bodisi doma ali pa v uradu, nadomestite spanje z alkoholom, tobakom in raznimi umetnimi sredstvi, ki dražijo žive. Ce postane tako dekle mati, spravi na svet fizično slabje in nervozne otroke.

Metuzalem

Statistika dokazuje, da doba po večih vojnah ali socijalnih prevratih niko ni posebno bogata na ljudeh, ki dobesedojo visoko starost; v Evropi so našteli po vojni samo 30 stoljetnikov. Z druge strani je pa dokazano, da so bili v srednjem veku čez 100 let starejše ljudje še bolj redki, kakor zdaj. Krošnica je vedno beležila take slučaje. Italijan Mandinelli je umrl v 1565 v starosti 125 let. Oženil se je s 75. letom in je imel 24 otrok. Se višjo starost je dosegla v tistem času neka Marija Prior, ki je umrila kot 159 letna starčka.

Nedavno so imeli v Varšavi zelo zanimiv slučaj visoke starosti. Neki starec je izgubil denarnico s 50.000 poljskih mark. Zglasil se je na policiji in službeni uradnik je ves začuden opazil, da stoji v njegovem legitimaciji kot datum rojstva l. 179

Oglejte si cene v izložbah!Oglejte si cene v izložbah!

Do 25. marca se prodajajo otroški čeveljčki prvovrstne kvalitete

po znatno znižanih cenah

TOVAREN 'PEKO' LJUBLJANA, BREG 20, in ALEKSANDROVA CESTA 1.

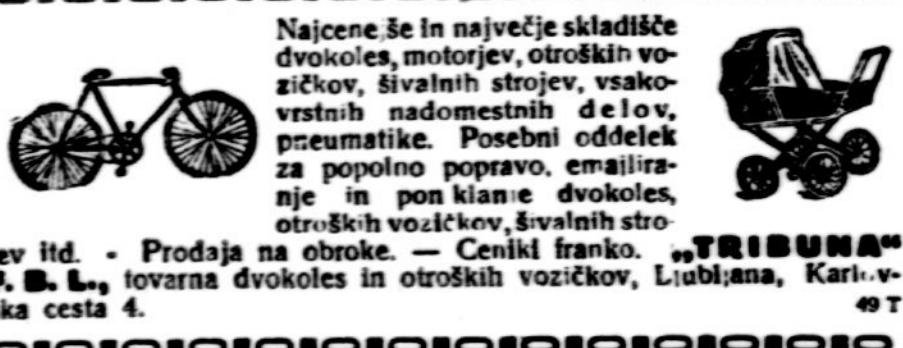
Za Velikonoč

praške gnjati in vsakvrstne mesne izdelke razne vrste sira, zaklano perutnino, čajno maslo, kompote, sadne soke, vino v butuljkah, čaj, rum, konjak, priporoča delikatesna trgovina

Antonija PIBERNIK, Vodnikov trg

iev itd. - Prodaja na obroke. — Ceniki franko. "TRIBUNA"

P. B. L., tovarna dvokoles in otroških vozičkov, Ljubljana, Karlovška cesta 4.

Preoblikovanje

klobukov in slamnikov

izvršuje po zmernih cenah točno in vestno

FANI BRILLI, modistinja

Dalmatinova ulica 10 (dvorišče).

(preve dolgo visoč klobuk na R-slejci cestni)

Veliko denarja izgubite

ako pred Velikonočjo kupite ČEVLJE drugod, kakor v detaljni prodaji tvrdke

Karl Pollak d.d. Ljubljana

Dunajska cesta 23 — na dvorišču

Hranite svoj denar za Veliko noč!

Našim odjemalcem prinesemo za Veliko noč veliko presenečenje. — Čitate pažljivo ta časopis v prihodnjih 14 dneh in shranite si ta oglas! — Izrežite ga!

VABILO

na

XXX. redni občni zbor

Posojilnice za Loški potok, Drago in Travo, reg. zadr. z neom. zavezo v Loškem potoku, ki se bo vršil dne 28. marca t. l. ob 4. uri popoldne v zadržni pisarni v Travniku.

Dnevni red:

1. Pozdrav načelnika.
2. Poročilo tajništva o delovanju in uspehu zadruge od njenega početka do danes.
3. Potrjenje računskega zaključka za leto 1925.
4. Volitev nadzorstva.
5. Slučajnosti.

Ako bi ta občni zbor ne bil sklepčen, se vrši pol ure pozneje na istem mestu in z istim dnevnim redom drugi občni zbor, ki bo sklepal pravomočno brez ozira na število navzočih zadružnikov.

Odbor.

Meblovana soba
s pos brnim vhodom in s hrano
se odda gospodu. Naslov v učrat
Slov. N roda.

Trg. domočnik
izvrgen v špecerijski trgovini — išče službo, event. tudi za skladničnika. Na stopi lahko takoj. — Do pisi pod »Nastop takoj 837» na upravo »Slovenskega Naroda».

Naprodaj več sto
divjih kostanjev
kakor tudi vseh vrst sudnih dreves po nizki ceni pri Jakob Pintarju, sodnjerecu, Sv. Tomaz, pošta Škofja Loka.

L. Mikuš
Učitelj. Učna in 15
g. življa vstop
dober kar te zavest
kar te zavest
sak.

Pozrite na izbrane včne in alične

J. Stjepušić
— Sisak —

preporoča
nejbolj temurje. Zrc
partiture. Škole
ostale potreb
štine za sv
glasbeno Odli
kovan na ce
oglas. — Ceniki franko

Lokomobil

70-100 HP. dobro ohranjen
po možnosti s stolnoretš
kovim vratrom (Teppen
rostfuerung)

se takoč kuvi.

Ponudbe na g FRANCA
DOLENCA v Planini pr
Rakeku.

DETEKT V

Sherlock Holmes

in njegovi znameniti
detektivi.

Zvezek 1. Skrivno tml de vlo

Zvezek 2. Samo kopija tinte. Zvezek 3.

Gospa s kanarskim bljatantom.

Zvezek 4. Zaklad trgovca s sužnji.

Zvezek 5. Kakor su prjeli "Jacka

rasparača". Zvezek 6. Londonski ro

narejalci denarja. Zvezek 8. V ravn

krat bombe. Zvezek 9. Plemič - tat

Zvezek 10. Grob v avtinku.

Vsek zvezek z naslovno sliko v

berbav obsegu popolno povest

Cena za zvezek franko s pošto

Din 8. — Naročila spremi

č. 100. — Trpinac, knjigotr

ZAGREB. Prezradov čevljev 1

Perzijske *) preproge

Velika izbira perzijskih in
smirinskih preprog za ino
zemstvo, neocenjeno, po
na nižjih dobavnih cenah.
Teppichhaus „Zum Türk
en“, Graz, Kaerhberg
gasse 1.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....